

ANTAGNA TEXTER

P9_TA(2020)0241

Vikten av grön infrastruktur i städerna – Europaåret för grönare städer 2022

Europaparlamentets resolution av den 17 september 2020 om Europaåret för grönare städer 2022 (2019/2805(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution,

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar¹,
- med beaktande av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker³,
- med beaktande av sin resolution av den 12 december 2013 om grön infrastruktur – att stärka Europas naturkapital⁴,
- med beaktande av det sjunde miljöhandlingsprogrammet,
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén med titeln *Vår livförsäkring, vårt naturkapital en strategi för biologisk mångfald i EU fram till 2020* (COM(2011)0244),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030: Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380),
- med beaktande av EU:s strategi för grön infrastruktur⁵,
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet,

¹ EUT L 20, 26.1.2010, s. 7.

² EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.

³ EGT L 288, 6.11.2007, s. 27.

⁴ EUT C 468, 15.12.2016, s. 190.

⁵ som beskrivs i kommissionens webbplats om EU:s strategi för grön infrastruktur, http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén av den 24 maj 2019 med titeln *Översyn av genomförandet av EU:s strategi för grön infrastruktur* (COM(2019)0236),

- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén av den 6 maj 2013 med titeln *Grön infrastruktur (GI) – Att stärka Europas naturkapital* (COM(2013)0249),
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 8 oktober 2013 om kommissionens meddelande *Grön infrastruktur – Att stärka Europas naturkapital*¹,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 16 oktober 2013 över kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén med titeln *Sjätte lägesrapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning*²,
- med beaktande av frågan till kommissionen av den 19 september 2013 om utvecklingen av EU:s strategi för grön infrastruktur (O-000094/2013 – B7-0525/2013),
- med beaktande av Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor,
- med beaktande av priset Europas miljöhuvudstad³,
- med beaktande av borgmästaravtalet för klimat och energi⁴,
- med beaktande av frågan till kommissionen om vikten av grön infrastruktur i städerna – Europaåret för grönare städer 2022 (O-000039/2020 – B9-0014/2020),
- med beaktande av artiklarna 136.5 och 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Grön infrastruktur ses som ett strategiskt planerat nätverk av naturområden och naturnära områden med miljöinslag som är utformade och förvaltas för att tillhandahålla en rad olika ekosystemtjänster och omfattar grönområden (eller blå områden om det handlar om havsekosystem) och andra fysiska inslag i mark- (inklusive kust-) och havsområden i både landsbygds- och stadsmiljöer.
 - B. I dag bor 72 % av Europas befolkning i städer och förorter. Andelen stadsbor fortsätter att växa och skulle kunna nå 80 % under detta år⁵. Dessa siffror visar att gröna städer är viktigare än någonsin för att ta itu med de stora utmaningar som vår planet står inför samt att de har en växande potential som centrala nav för både genomförandet av globala agendor och medborgarnas engagemang i politiska beslut.

¹ EUT C 356, 5.12.2013, s. 43.

² EUT C 67, 6.3.2014, s. 153.

³ https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/index_en.htm

⁴ <http://www.borgmestaravtalet.eu/>

⁵ Europeiska miljöbyrån, *Analysing and managing urban growth*, Europeiska miljöbyrån, Köpenhamn, 2019, <https://www.eea.europa.eu/articles/analysing-and-managing-urban-growth>

- C. Städerna står inför en rad utmaningar – allt från klimatförändringarnas inverkan på invånarnas hälsa till miljöfrågor – och grön infrastruktur har stor potential att lösa många av dessa problem genom naturbaserade ekologiska, ekonomiska och sociala lösningar som i allmänhet är billiga och hållbara och skapar arbetstillfällen.
- D. Det är viktigt att öka medvetenheten om grön infrastruktur och de många positiva effekter den har på ekosystemen och de tjänster de tillhandahåller för befolkningen för att bättre främja naturbaserade lösningar i den fysiska planeringen samt skapa och återställa grönområden, samt för att påskynda övergången från grå till grön infrastruktur som modell inom stadsplanering och territoriell utveckling och på ett effektivare sätt anpassa städerna till klimatförändringarnas negativa effekter.
- E. Grön infrastruktur erbjuder ekosystemtjänster som är avgörande för vårt välbefinnande, för produktion av livsmedel i städerna, för distribution och lagring av vatten, för ökad infiltration och minskad förorening genom naturliga processer, för reglering av omgivande temperatur, för främjande av biologisk mångfald (inbegripet pollinatörer), för förbättrade näringcykler, för vackrare bostadsområden, för förbättrade möjligheter till träning och för ett bättre välbefinnande för invånarna.
- F. Grön infrastruktur bidrar till att utveckla Natura 2000-nätverket i stadsområden, förbättrar förbindelserna mellan ekologiska gröna och blå korridorer, ökar bevarandet av arter och livsmiljöer som är avgörande för ekosystemet samt bidrar till att upprätthålla ekosystemtjänster i stadsområden. De årliga fördelarna med ekosystemtjänster som tillhandahålls av Natura 2000-nätverket har uppskattats till 300 miljarder EUR i hela EU, men fördelarna med en grön infrastruktur är värda mycket mer än så.
- G. Att miljöanpassa städerna kräver mycket mer än initiativ för att göra städerna mer grönskande, eftersom det också krävs ren luft, vatten och mark liksom ett stadslandskap som främjar biologisk mångfald för att säkerställa livskraftiga grönskande områden.
- H. Grön infrastruktur är en viktig del av strategin för biologisk mångfald fram till 2020 samt av strategin för biologisk mångfald för 2030.
- I. Grön infrastruktur bidrar till att begränsa klimatförändringarna, eftersom den stärker ekosystemens motståndskraft, och hjälper till att minska koncentrationen av koldioxid i atmosfären genom direkt koldioxidbindning, i synnerhet i torvmarker, hav och skogar. Dessutom bidrar den till minskad pumpning och rening av vatten och avloppsvatten samt av den energi som behövs för detta, liksom till att minska byggnaders energianvändning och utsläpp genom ”smarta byggnader” som integrerar gröna inslag såsom tak och väggar, och nya material som ökar resurseffektiviteten. Grön infrastruktur hjälper också till att minska energibehoven och de transportrelaterade föroreningarna genom att göra det lättare att införa alternativa, rena transportslag såsom cykel, gång och ren kollektivtrafik, även på vatten.
- J. Grön infrastruktur bidrar till klimatanpassningen genom att skydda naturkapitalet, bevara naturliga livsmiljöer och arter, förbättra ekologin, förvalta vattendrag och skapa livsmedelssäkerhet. Utvecklingen av den gröna infrastrukturen hör till de effektivaste klimatanpassningsåtgärder som kan genomföras i städer, då de dämpar de negativa effekterna av klimatförändringarna och de allt vanligare extrema väderförhållandena, såsom värmeböljor, skogsbränder, mycket kraftiga regn, översvämningar och torka, och

kan användas för att jämna ut extrema temperaturer och därigenom förbättra livskvaliteten för de européer som bor i städer.

- K. Mer än 22 % av Europas arter är nu utrotningshotade enligt IUCN:s rödlista över hotade arter. Att miljöanpassa städerna bidrar till att främja biologisk mångfald och kan spela en viktig roll för att mildra krisen för den biologiska mångfalden. Och att främja den biologiska mångfalden i städerna kan ge sidovinst genom att öka ekosystemens motståndskraft och potentialen för koldioxidbindning.
- L. God stadsplanering, planerad mark och genomsläppliga markbeläggningar är bättre för att hålla kvar vattnet, styra perkolationen, förhindra markerosion och motverka dagvattenavrinningen än vad asfalt och betong är. Med högkvalitativ grön infrastruktur minskar risken för översvämningar.
- M. Väldesignad grön infrastruktur är ett av de bästa sätten att öka antalet ekologiska gröna och blå korridorer och därmed skydda den biologiska mångfalden.
- N. Växter renar luften genom att filtrera bort små partiklar och producera syre. Luftkvaliteten i städerna har blivit en av dagens största hälsoutmaningar i Europa. Renare luft skulle förbättra livskvaliteten för miljontals människor, inbegripet personer som lider av astma och luftvägssjukdomar. 430 000 personer dör i förtid varje år i EU på grund av att de andats förorenad luft. EU, medlemsstaterna, regionerna och kommunerna måste prioritera en förbättrad luftkvalitet för att skydda människorna och ekosystemen mot luftföroreningarnas effekter. En förbättrad luftkvalitet skulle avsevärt kunna minska antalet förtida dödsfall per år.
- O. Genom att plantera träd och vegetation kan man minska bullret i städerna. Efter luftkvaliteten är buller den näst största miljöorsaken till hälsoproblem. Det EU-finansierade forskningsprojektet Hosanna kom fram till att naturliga ljudbarriärer i form av vegetation ger ett bättre skydd mot trafikbuller för de boende än de bullerskydd med räta väggar som vanligtvis används. Den biologiska mångfalden och naturen påverkas negativt av buller, och initiativ för miljöanpassning av städerna bör inkludera initiativ för att minska buller.
- P. Grön infrastruktur bör också främjas i kuststäder, som vanligtvis gränsar till våtmarker, för att bevara den biologiska mångfalden och ekosystemen i haven och vid kusterna, och för att stärka den hållbara utvecklingen av ekonomin, turismen och landskapet vid kusterna. En sådan positiv utveckling ger i sin tur bättre motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter i dessa sårbara områden, som är särskilt drabbade av höjda havsnivåer.
- Q. Grön infrastruktur bör främjas i hamnområdena eftersom dessa utgör en viktig del av kuststäderna och vanligtvis täcker vidsträckta landområden som också ingår i Natura-2000-nätverket. På så sätt tar man på ett bättre sätt itu med miljöproblem såsom föroreningar och förlust av biologisk mångfald och bidrar till att främja nya infrastrukturprojekt, såsom elektrifiering av hamnar.
- R. Grön infrastruktur ger tillgång till naturen för dem som annars kanske har svårt att komma i kontakt med den, såsom barn, äldre människor och personer med funktionsnedsättning, och bidrar till att öka deras kunskap och medvetenhet om naturen och de ekologiska utmaningarna.

- S. Grönare städer kan erbjuda betydande hälsofördelar eftersom de förbättrar luftkvaliteten, uppmuntrar invånarna att röra sig och motionera mer samt bidrar till att förebygga och bota depressioner, förbättra immunsystemet och i slutändan öka känslan av lycka och välbefinnande¹.
- T. Fler parker i städerna och fler trädgårdar, grönare gator, gröna tak på husen, busshållplatser täckta med vegetation och grönare lekplatser gör tillsammans med andra åtgärder att städer och stadsdelar blir både attraktivare och trevligare. Detta kommer också att förbättra de sociala kontakterna mellan invånarna, främja positiva beteendeförändringar och skapa en större känsla av gemenskap. Offentligägda grönområden kan skapa oräkneliga fördelar för invånarna i städerna.
- U. Grönare stadsdelar har visat sig öka fastigheters ekonomiska värde då de leder till att områden blir mer attraktiva bland potentiella köpare, vilket gör att man måste vidta åtgärder för att lindra gentrifieringens effekter och säkerställa rättvis tillgång till grönare stadsdelar.
- V. Miljöanpassning av städer kan främja mer hållbar, småskalig livsmedelsproduktion och minska livsmedlens ekologiska fotavtryck genom att främja korta leveranskedjor, vilket skulle leda till nya mikroföretag och uppmuntra invånarna att bli mer aktiva inom detta område samt förbättra sina kunskaper om livsmedelskedjan, särskilt när det gäller ekologiskt och miljömässigt hållbart jordbruk.
- W. 80 % av det avfall som påträffas till havs kommer från städer, inklusive avfall från avrinningsområden längre uppströms. Det är viktigt att förbättra avfallshanteringssystemet i stadsområdena, särskilt när det gäller hanteringen av diffus förorening, skräp och makroavfall, till exempel genom att stärka filtreringen i avloppsreningsverk, för att göra städer grönare och ta itu med havsföroreningar.
- X. Invånarna måste involveras och känna att de får inflytande i stadsplaneringen och i utformningen av grön infrastruktur, med beaktande av den lokala miljön samt sociala, ekonomiska och tekniska förhållanden.
- Y. Utvecklingen av grön infrastruktur går hand i hand med en hållbar förvaltning av den, särskilt när det gäller vattenresurser, och det är därför viktigt att utveckla miljömässigt ansvarsfulla kopplingar mellan grön och blå infrastruktur, inbegripet metoder för återanvändning av vatten och regnvatten samt en effektiv vattenförvaltning.
- Z. De ekosystemtjänster som träden tillhandahåller blir allt viktigare ju äldre träden blir. Därför är en sund och integrerad förvaltning och planering av stadsmiljön avgörande för att de ska kunna utvecklas fullt ut och för att medborgarna ska kunna dra maximal nytta av den gröna infrastrukturens potential och tjänster.
- 1. Europaparlamentet är medvetet om det bidrag som grönare städer kan ge för att nå målen i Parisavtalet och stärka EU:s motståndskraft och förmåga att anpassa sig till klimatförändringarna. Parlamentet understryker den viktiga roll som grönare städer kan ha för att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling och åtagandena i den nya agendan för

¹ Europeiska kommissionen, *Urban Green Spaces Increase Happiness*, Europeiska kommissionen, Bryssel, <http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/space-increase-happiness/>

städer, särskilt när det gäller bättre utnyttjande av vattenresurser och förbättring av den biologiska mångfalden i stadsmiljön.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en ny EU-strategi för grönare städer och grön infrastruktur för att hjälpa städerna att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna samt till att förbättra välbefinnandet för invånarna i städerna.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram åtgärder inom ramen för den europeiska gröna given för att specifikt ta itu med städernas roll och främja investeringar i grön infrastruktur.
4. Europaparlamentet betonar vikten av att effektivt integrera klimat- och miljöperspektiven i den lokala, regionala, nationella och globala stadspolitikerna.
5. Europaparlamentet betonar behovet av att anta en anpassningsstrategi för städer som utsätts för klimatförändringarnas effekter, på grundval av en ny innovativ ekosystemansats inom riskförebyggande och riskhantering, särskilt genom att förutse reträttområden, områden där översvämningar absorberas, områden med naturligt skydd och, när så är nödvändigt, områden som behöver artificiellt skydd.
6. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att i samarbete med relevanta aktörer, inklusive civilsamhället, utarbeta handlingsplaner och aktivt engagera sig i verksamheter som utformats för att skapa och bevara gröna stadsområden.
7. Europaparlamentet är medvetet om den stora betydelse som offentliga grönområden har för stadsbornas fysiska och mentala välbefinnande, i synnerhet i samband med covid-19-pandemin. Parlamentet uppmanar lokala, regionala och nationella myndigheter att skydda och främja grönområden i städerna, förbättra deras kvalitet och se till att invånarna har enkel tillgång till offentliga grönområden i deras bostadsområden.
8. Europaparlamentet vidhåller att städernas potential att bidra till att skydda den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna är underskattad och påminner om att bättre biologisk mångfald, ekosystemtjänster och grön infrastruktur i städer och stadsnära områden förbättrar människors hälsa. Utveckling och genomförande av naturbaserade lösningar för att upprätthålla den biologiska mångfalden samt införliva och fortsätta att integrera biologisk mångfald och ekosystemtjänster vid utformning, policyframtagning och planering av städer kan spela en viktig roll för att begränsa och anpassa sig till klimatförändringarna där. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att främja denna praxis.
9. Europaparlamentet välkomnar att strategin för biologisk mångfald för 2030, som är en del av den europeiska gröna given, innehåller ett tydligt fokus på att göra städer och stadsnära områden grönare samt öka den biologiska mångfalden i städerna. Parlamentet välkomnar framför allt de nya planerna för att göra städerna grönare och uppmanar kommissionen att se till att Europas städer har stora ambitioner när de skapar dessa planer samt att de genomförs effektivt. Medlemsstaterna uppmanas också att arbeta för att göra städer med mindre än 20 000 invånare grönare.
10. Europaparlamentet föreslår att år 2022 ska utses till Europaåret för grönare städer.

11. Europaparlamentet föreslår att Europaåret för grönare städer år 2022 ska ha följande mål:
- a) Att öka medvetenheten om fördelarna med grönområden i bebyggd miljö. Att ta initiativ till ett större allmänt utbud av grönområden i närmiljön, inklusive nära bostadsområden.
 - b) Att bedriva mer och bättre forskning och öka utvecklingen av innovationer inom olika kompetensområden för att skapa ett grönare mervärde och förbättra livskvaliteten i städerna. Att satsa på riktat stöd till en hållbar digitalisering i EU och således även till uppstarts företag och digitala innovationer. Att vidareutveckla projekt för grön infrastruktur.
 - c) Att uppmuntra lokala myndigheter och medborgare att agera och förbättra sina egna stadsdelar och miljön och på så sätt stärka gemenskapen i samhället för att öka motståndskraften och omforma framtiden för sina städer. Att öka medborgarnas engagemang i andra frågor och i beslutsfattande som rör miljön och livet i städerna i allmänhet.
 - d) Att skapa en kultur där man uppskattar grönområden och blågrön infrastruktur. Att främja en utveckling i städer där man respekterar behovet av grönområden som en viktig kvalitetsaspekt för livet i städerna.
 - e) Att främja klimatvänliga material och tjänster genom offentlig upphandling.
 - f) Att öka antalet projekt för grön infrastruktur. Att fortsätta att tillföra resurser till EU:s strategi för grön infrastruktur
 - g) Att sammankoppla existerande initiativ och utbyta bästa praxis mellan medlemsstaterna i enlighet med ett antal initiativ och strategier gällande bland annat stadsplanering, hållbara städer och infrastruktur, naturbaserade lösningar, grön arkitektur, renare energi, tillgänglighet för fotgängare och cyklister, effektiv vattenanvändning samt en hållbar och cirkulär avfallsförvaltning som bygger på avfallshierarkin, där man eftersträvar att förverkliga nollavfalls målet eller minimera avfallet och samtidigt maximera återvinningen.
 - h) Att skapa en färdplan för inrättande och bevarande av gröna städer i EU senast 2030, som förmedlar principen om ekologisk stadsplanering som ett medel för att uppmuntra harmoniska länkar mellan landsbygd och stadsmiljö och för att erkänna deras inbördes beroende och behovet av en tvåvägsrelation.
 - i) Att bedriva utbildningsverksamhet som riktar sig till olika mottagare och har ett innehåll som är skraddarsytt för målgruppen, särskilt barn.
 - j) Att uppmuntra initiativ för att minska trafiken och främja och investera i kollektivtrafik.
 - k) Att fasa ut användningen av bekämpningsmedel mot skadedjur och ogräs i städerna för att skydda invånarna och den biologiska mångfalden där.
 - l) Att sörja för ett så brett deltagande som möjligt av icke-statliga miljöorganisationer i fråga om miljöskydd och utbildningsverksamhet.

- m) Att skapa avsevärt grönare tak och fasader i städer för att förbättra stadsklimatet, luftkvaliteten och isoleringen.
 - n) Att stödja stadsodlingar samt säkerställa och bygga ut koloniträdgårdar och ett brett utbud av skolträdgårdar i städer i hela EU, då dessa är en viktig del av miljöutbildningen för barn.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att agera snabbt för att förbättra luftkvaliteten i städerna, i synnerhet genom att minska utsläppen med hjälp av nya lösningar för rörlighet i städer som främjar mer effektiva och miljömässigt hållbara kollektivtrafiktjänster.
 13. Europaparlamentet framhåller vikten av att främja och möjliggöra medborgarnas deltagande i miljöanpassningen av stadsområden och bevara grönområden genom att de i involveras i de relevanta planerings- och genomförandefaserna, för att på så sätt uppnå hållbara lösningar för stadsplaneringen, skapa egenansvar för relevanta åtgärder och få till stånd socialt inkluderande, motståndskraftiga och utsläppsnåla städer som är attraktiva för invånarna. Parlamentet anser att det är viktigt att se till att allmänheten är medveten om hur invånarna kan bidra till grönare och mer hälsosamma städer med bevarade grönområden. Parlamentet uppmanar kommunerna och regionerna att i största möjliga utsträckning stödja gröna initiativ från invånarna och att utveckla fadderprojekt för öppna områden. Kommunerna och regionerna uppmanas dessutom eftertryckligen att anta och genomföra ambitiösa initiativ för gröna städer.
 14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja ambitiösa åtgärder för att förbättra energi- och resurseffektiviteten och att bidra till att säkerställa tillräcklig finansiering för åtgärder som bidrar till hållbar stadsutveckling och grön infrastruktur, såsom innovationspartnerskap och gemensamma upphandlingar mellan städerna i EU. Kommissionen uppmanas att hjälpa till att stärka städernas kollektiva kraft för att snabbt kunna sprida effektiva lösningar i stor skala. Kommissionen bör stödja den privata sektorns deltagande i offentlig-privata partnerskap, ett ambitiösare program från Europeiska investeringsbanken och incitament för små och medelstora företag som kan spela en avgörande roll när det gäller att utveckla innovativa och hållbara lösningar.
 15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och de nationella parlamenten.